

Comparing the Effectiveness of Cooperative Learning and Role Playing Teaching Methods on Academic Engagement and Social Adjustment in the Social Studies Course

Asma Fooladi¹, Shima Khandehjam², Narges Khatoon Zabihi Hesari³, Fatemeh Sarami Foroshani², Parivash Mohammadi Gheshlagh⁴, Farahnaz Jameinezhad^{*5}

¹ Assistant Professor, Department of Psychology, Tabaran Institute of Higher Education, Mashhad, Iran

² MA Student of Personality Psychology, Department of Psychology, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran

³ Assistant Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran

⁴ Assistant Professor, Department of Educational Science, Mahabad Branch, Islamic Azad University, Mahabad, Iran

⁵ PhD of Educational Psychology, Faculty of Educational Science and Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran

* Corresponding author: z_arabsalari27772@yahoo.com

Received: 2024-06-08

Accepted: 2024-07-12

Abstract

Background and aim: Teaching methods play an important role in the academic and social success of students. Therefore, the aim of this study was comparing the effectiveness of cooperative learning and role playing teaching methods on academic engagement and social adjustment in the social studies course.

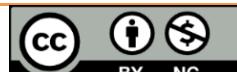
Research methods: The present study was quasi-experimental with a pretest and posttest design with a control group. The research population was the sixth grade elementary female students of Ahvaz city in 2023-24 academic years, which 60 people were selected as a sample by cluster sampling method and randomly replaced in three equal groups. Each of the experimental groups was trained for eight weeks with cooperative learning and role playing teaching methods, and the control group was trained with common teaching method. The data were collected with Fredricks et al.'s academic engagement scale (2004) and Bell's social adjustment questionnaire (1961) and were analyzed with multivariate analysis of covariance test and Bonferroni's post hoc test in SPSS-25 software.

Results: The results showed that both cooperative learning and role playing teaching methods in compared to the control group led to increase academic engagement score average and decrease social adjustment score average of students ($P<0.001$), but between the experimental groups of cooperative learning and role playing teaching methods there was no any significant difference in improved their academic engagement and social adjustment ($P>0.05$).

Conclusion: According to the results, to improve students' academic engagement and social adjustment can be used the cooperative learning and role playing teaching methods.

Keywords: Teaching methods, Cooperative learning, Role playing, Academic engagement, Social adjustment

© 2019 Journal of New Approach to Children's Education (JNACE)

This work is published under CC BY-NC 4.0 license.

© 2022 The Authors.

How to Cite This Article: Jameinezhad, F. (2024). Comparing the Effectiveness of Cooperative Learning and Role Playing Teaching Methods on Academic Engagement and Social Adjustment in the Social Studies Course . *JNACE*, 6(3): 1-12.

مقایسه اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش بر اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی در درس مطالعات اجتماعی

اسماء فولادی^۱، شیما خنده جام^۲، نرجس خاتون ذبیحی حصاری^۳، فاطمه صرامی فروشانی^۴، پریوش محمدی قشلاق^۵، فرخناز جامعی نژاد^{۶*}

^۱ استادیار، گروه روانشناسی، موسسه آموزش عالی تابران، مشهد، ایران

^۲ دانشجویی کارشناسی ارشد روانشناسی شخصیت، گروه روانشناسی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران

^۳ استادیار، گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

^۴ استادیار، گروه علوم تربیتی، واحد مهاباد، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد، ایران

^۵ دکتری روانشناسی تربیتی، گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

* نویسنده مسئول: z_arabsalari27772@yahoo.com

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۴/۲۲ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۰۴/۱۹

چکیده

زمینه و هدف: روش‌های تدریس نقش مهمی در موققتیت تحصیلی و اجتماعی دانشآموزان دارد. بنابراین، هدف این مطالعه مقایسه اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش بر اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی در درس مطالعات اجتماعی بود.

روش پژوهش: مطالعه حاضر نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون با گروه کنترل بود. جامعه پژوهش دانشآموزان دختر پایه ششم ابتدایی شهر اهواز در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳ بودند که ۶۰ نفر با روش نمونه‌گیری خوش‌ای به عنوان نمونه انتخاب و به روش تصادفی در سه گروه مساوی جایگزین شدند. هر یک از گروه‌های آزمایش هشت هفته با روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش و گروه کنترل با روش تدریس متداول آموزش دیدند. داده‌ها با مقیاس اشتیاق تحصیلی فردریکز و همکاران (۲۰۰۴) و پرسشنامه سازگاری اجتماعی بل (۱۹۶۱) گردآوری و با آزمون تحلیل کوواریانس چندمتغیری و آزمون تعییی بونفرونی در نرم‌افزار SPSS-25 تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که هر دو روش تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش در مقایسه با گروه کنترل باعث افزایش میانگین نمره اشتیاق تحصیلی و کاهش میانگین نمره سازگاری اجتماعی دانشآموزان شدند($p < 0.001$)، اما بین گروه‌های آزمایش روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش در بهبود اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی آنان هیچ تفاوت معنی‌داری وجود نداشت($p > 0.05$)

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج، برای بهبود اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان می‌توان از روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش بهره برد.

وازگان کلیدی: روش‌های تدریس، یادگیری مشارکتی، ایفای نقش، اشتیاق تحصیلی، سازگاری اجتماعی

تمامی حقوق نشر برای فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان محفوظ است.

شیوه استناد به این مقاله: فولادی، اسماء؛ خنده جام، شیما؛ ذبیحی حصاری، نرجس خاتون؛ صرامی فروشانی، فاطمه؛ محمدی قشلاق، پریوش؛ جامعی نژاد فرخناز. (۱۴۰۳). مقایسه اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش بر اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی در درس مطالعات اجتماعی. فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان، ۶(۳): ۱-۱۲.

مقدمه

رابطه مناسب و موثر با محیط و از جمله دیگران و یا اینکه آنها را جهت رابطه مناسب و موثر با خود تغییر می‌دهد. بنابراین، اساس سازگاری اجتماعی ایجاد تعادل بین خواسته‌های خود و انتظارهای اجتماعی است که بر همه ابعاد زندگی انسان تاثیر می‌گذارد (Hegelstad et al, 2021). این نوع سازگاری باعث ایجاد و افزایش ثبات عاطفی، سلامت روانی، رضایت از زندگی، کیفیت زندگی، هماهنگی میان هیجان و شناخت، تاب‌آوری و انعطاف‌پذیری روانشناسی و کاهش استرس، اضطراب، افسردگی و عزت نفس پایین می‌شود (Lee et al, 2020).

برای بهبود وضعیت‌های تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان روش‌های تدریس^۳ فعال مختلفی از جمله یادگیری مشارکتی^۴ (Nejadghanat et al, 2022) و ایفای نقش^۵ (Knoche, 2022) وجود دارد. در روش تدریس یادگیری مشارکتی، دانش‌آموزان در گروه‌های کوچک با تعامل‌هایی که با دیگران دارند به کشف جنبه‌های مختلف یک مسئله می‌پردازن و به یکپارچگی در تفکر دست می‌یابند (Zhang & Chen, 2021). در این روش تدریس، اعضای گروه از طریق کمک به یادگیر به موقیت گروهی دست می‌یابند و این امر موجب افزایش همبستگی و انسجام گروهی و بهبود پیشرفت در کسب دانش و مهارت می‌شود (Ceron-Garcia et al, 2022). به عبارت دیگر، در این روش هیچ راهی برای موقیت یک نفر به تنها ی وجود ندارد، بلکه همه افراد گروه یا با یکدیگر موفق می‌شوند و یا با یکدیگر شکست می‌خورند (Knoche, 2022). در یادگیری مشارکتی تعامل دانش‌آموزان با یکدیگر و محتوا افزایش و یادگیری عمیق از طریق ایجاد عدم تعادل شناختی و دستیابی به تعادل شناختی محقق می‌شود و دانش‌آموزان با رهایی از باورها و تصورهای غلط به یادگیری عمیق ترغیب می‌شوند (Hamadi et al, 2022). این روش تدریس با ایجاد امکان تجربه موقیت برای همه دانش‌آموزان سبب کاهش جنبه منفی رقابت و موجب افزایش اعتماد به نفس می‌شود و افرون بر آن سطح اضطراب تحصیلی را کاهش و مدیریت هیجان‌ها را از طریق جو عاطفی مناسب بین همسالان بهبود می‌بخشد (Li et al, 2017).

همچنین، روش تدریس ایفای نقش یکی از شیوه‌های پویا و موثر تدریس برای تجسم عینی موضوع‌ها و درس‌های مناسب نمایش است که بر تعامل‌های فردی، بین‌فردی، اجتماعی، ارزشی و نگرشی تأکید زیادی می‌کند (Koch et al, 2021). این روش به دانش‌آموزان اجازه می‌دهد تا موقعیت‌های واقع‌گرایانه را از طریق نمایش کوتاهی از موضوع درسی و تعامل با دانش‌آموزان دیگر برای توسعه تجربه و آزمایش راهبردهای مختلف آموزشی و یادگیری در یک محیط پشتیبانی‌شده کشف و مدیریت نمایند (Urcuqui-Bustamante et al, 2023). روش

تدریس به شیوه‌های نوین به دلیل تطابق با نیازهای دانش‌آموزان باعث کاهش احساس کسالت، رکود علمی و دلزدگی از فعالیت‌های علمی و افزایش اشتیاق تحصیلی^۶ می‌گردد (Gao et al, 2024). اشتیاق تحصیلی نوعی سرمایه‌گذاری روان‌شناختی و تلاش و پشتکار برای یادگیری، فهمیدن و تسلط بر دانش‌ها و مهارت‌های تحصیلی است که نقش مهمی در موفقیت تحصیلی یا افت و شکست تحصیلی دارد (Metzger et al, 2020). این سازه فراتر از یک حالت هیجانی موقت و خاص است و به یک حالت رفتاری، شناختی و هیجانی نسبتاً پایدار اشاره دارد که بر روی یک موضوع خاص (تحصیل) تمرکز می‌کند (Chukwuedo et al, 2021). اشتیاق تحصیلی دارای سه بخش اشتیاق رفتاری (شامل رفتارهای قابل مشاهده دانش‌آموزان هنگام مواجهه با تکالیف تحصیلی)، اشتیاق شناختی (شامل تفکر عمیق درباره محتوای یادگیری و استفاده از راهبردهای شناختی و فراشناختی برای یادگیری مطالب تحصیلی) و اشتیاق هیجانی (شامل داشتن علاقه درونی به یادگیری و ارزش‌دهی به مطلب درسی) است (Lawson et al, 2019). بنابراین، اشتیاق تحصیلی به میزان نیرو و انرژی که یک فرآیند صرف انجام فعالیت‌های تحصیلی می‌کند و میزان اثربخشی و کارآیی آن اشاره دارد و دانش‌آموزان دارای اشتیاق تحصیلی بالا از توجه و تمرکز بیشتری در هنگام مطالعه و یادگیری برخوردار هستند، اهداف یادگیری چالش‌انگیز برای خود انتخاب می‌کنند، از انجام تکالیف تحصیلی لذت می‌برند، رفتارهای ناسازگارانه کمتری از خود نشان می‌دهند و قوانین محیط تحصیلی را بیشتر رعایت می‌کنند (Taha et al, 2024).

یکی از متغیرهای موثر در محیط تحصیل، سازگاری اجتماعی^۷ است (Lee et al, 2022) که به هماهنگی رفتارها جهت تأمین نیازهای شخصی و محیطی از طریق کنترل، اصلاح و مدیریت تکانه‌ها، هیجان‌ها، باورها و نگرش‌ها اشاره دارد (Corradi & Levrau, 2021). سازگاری اجتماعی حاکی از تعامل موثر فرد با محیط است که شامل داشتن احساس‌های مثبت درباره خود، دیگران و محیط، مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی، لذت‌بردن از ارتباط با دیگران، احساس آرامش و امنیت در موقعیت‌های ناآشنا و توامندی اثربخشی بر دیگران می‌باشد (Lin et al, 2021). این سازه به رفتار مورون و هماهنگ با محیط اجتماعی و شناخت و پذیرش واقعیت‌های اجتماعی و سازگاری با جامعه اشاره دارد که در نتیجه تغییردادن و هماهنگ‌کردن خود را محیط یا تغییردادن و هماهنگ‌کردن محیط با خود حاصل می‌شود (Meyer et al, 2021). سازگاری اجتماعی فرآیندی پویا و پیوسته است که طی آن فرد رفتار خود را با هدف ایجاد

انتقادی و اشتیاق تحصیلی دانشآموزان شد. در پژوهشی دیگر Stevens (2015) گزارش کرد که ایفای نقش باعث بهبود اشتیاق تحصیلی دانشآموزان در محیط کلاسی شد. رحمنفر و یاوری کرمانی (۱۴۰۱) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که روش تدریس ایفای نقش باعث افزایش ابعاد درگیری تحصیلی دانشآموزان پایه یازدهم شد. نتایج پژوهش افشاری (۱۴۰۱) حاکی از آن بود که آموزش ایفای نقش باعث بهبود خودکارآمدپنداری تحصیلی، سازگاری اجتماعی و انگیزه تحصیلی دانشآموزان با اختلال یادگیری خاص شد. در پژوهشی دیگر منصوری و قاسمیان (۱۴۰۰) گزارش کردند که آموزش مبتنی بر ایفای نقش باعث افزایش اشتیاق به برقراری ارتباط و عملکرد تحصیلی دانشآموزان دوره متوسطه شد.

پژوهش‌های زیادی درباره روش‌های تدریس مختلف انجام و اکثر آنها با روش متدالو یا سنتی مورد مقایسه قرار گرفتند و کمتر پژوهشی به مقایسه اثربخشی دو روش تدریس با یکدیگر از جمله روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش پرداخته است. همچنین، از متغیرهای مهم و قابل بررسی در دانشآموزان می‌توان به اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی اشاره کرد. بنابراین، پژوهشگران بر آن شدند تا به مقایسه اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش بر اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی پردازنند. نتایج پژوهش‌ها همان‌طور که در بالا اشاره شد حاکی از اثربخشی هر دو روش بودند و دغدغه اصلی پژوهشگران این است که کدام یک از روش‌های مذکور موثرer است یا اثربخشی بیشتری دارد. همچنین، از آنجایی که درس مطالعات اجتماعی بستر مناسبی برای این ارزیابی می‌باشد و دانشآموزان پایه ششم ابتدایی در مقایسه با دانشآموزان پایه پایین‌تر بهتر می‌توانند در یادگیری مشارکتی و ایفای نقش فعالیت نمایند، لذا این مطالعه بر روش دانشآموزان پایه ششم انجام شد. بنابراین، این مطالعه برای پاسخگویی به این سوال انجام شد که آیا بین اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش بر اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی در درس مطالعات اجتماعی تفاوت معنی‌داری وجود دارد؟

روش پژوهش

مطالعه حاضر نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون با گروه کنترل بود. جامعه پژوهش دانشآموزان دختر پایه ششم ابتدایی شهر اهواز در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳ بودند که تعداد ۶۰ نفر از آنها با روش نمونه‌گیری خوش‌های به عنوان نمونه انتخاب و به روش تصادفی در سه گروه مساوی جایگزین شدند. در این روش نمونه‌گیری از میان همه مدارس دخترانه تعداد سه

ایفای نقش به طور موثر در کلاس درس برای ارائه ستاریوهای دنیای واقعی جهت کمک به یادگیری دانشآموزان استفاده و این روش به دانشآموزان فرصت می‌دهد تا نقش یک فرد را بر عینه‌ده بگیرند یا موقعیتی خاص را ایفا نمایند (Nejadghanat et al, 2024). در این شیوه، دانشآموزان بر اساس علاقه خود، نقش‌های را انتخاب و با نظارت معلم و همکاری سایر دانشآموزان به ایفای نقش آنها می‌پردازند و به یادگیری موثر و کارآمد دست می‌یابند (Rieh et al, 2022). این روش آموزشی باعث بهبود عملکرد، تسهیل یادگیری، ارتقای مهارت‌های تصمیم‌گیری و افزایش تفکر انتقادی، رشد تغییر دانش، نگرش و مهارت، افزایش اعتمادبه نفس و ارتقای مهارت‌های ارتباطی و سازگاری می‌شود (Deniz et al, 2024).

پژوهش‌های مختلفی درباره اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش انجام شده است، اما پژوهشی درباره مقایسه اثربخشی آنها بر اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی یافت نشد. برای مثال نتایج پژوهش Van Ryzin et al (2020) نشان داد که یادگیری مشارکتی باعث افزایش اشتیاق و حمایت تحصیلی و ارتباط با همسالان در دانشآموزان شد. Gholamali Lavasani et al (2011) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که یادگیری مشارکتی باعث ارتقای مهارت‌های اجتماعی از جمله سازگاری اجتماعی در دانشآموزان پایه اول ابتدایی شد. در پژوهشی دیگر Herrmann (2013) گزارش کرد که یادگیری مشارکتی باعث افزایش اشتیاق تحصیلی دانشآموزان شد. محمودی و همکاران (۱۴۰۳) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که هر دو الگوی یادگیری معکوس و یادگیری مشارکتی باعث افزایش درگیری تحصیلی (اشتیاق تحصیلی) در دانشآموزان دوره متوسطه دوم شد. نتایج پژوهش یکانی‌زاد و سلیمان‌نژاد (۱۴۰۰) حاکی از آن بود که روش‌های یادگیری مشارکتی و بارش مغزی باعث بهبود سازگاری اجتماعی دانشآموزان شدند و اثربخشی روش یادگیری مشارکتی بیشتر از روش بارش مغزی بود. پژوهش سماوی و همکاران (۱۳۹۹) نشان داد که هر دو روش آموزش مبتنی بر یادگیری معکوس و آموزش مبتنی بر یادگیری مشارکتی باعث افزایش درگیری تحصیلی دانشآموزان پایه ششم ابتدایی شدند و اثربخشی روش آموزش مبتنی بر یادگیری معکوس بیشتر از روش آموزش مبتنی بر یادگیری مشارکتی بود. در پژوهشی دیگر علیپور کتیگری و همکاران (۱۳۹۹) گزارش کردند که روش تدریس مشارکتی باعث بهبود اشتیاق تحصیلی، خودکارآمدی تحصیلی و خودتنظیمی در دانشآموزان ابتدایی شد. افرون بر آن، نتایج پژوهش Berry & Kowal (2022) نشان داد که ایفای نقش در محیط آنلاین باعث افزایش تفکر

اکتشافی بررسی و تایید و پایابی آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۴ گزارش کرد (به نقل از صالحیان و مرادی، ۱۴۰۱). در ایران، تنها دوست و همکاران (۱۴۰۰) پایابی ابزار مذکور را با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۸ به دست آوردند. در پژوهش حاضر، میزان پایابی با روش آلفای کرونباخ از طریق ضریب همبستگی بین گویه‌ها ۰/۸۶ محاسبه شد.

مداخله

(الف) روش تدریس یادگیری مشارکتی: در این روش دانشآموزان به گروههای ۴ نفری تقسیم شدند و مطالب را با کمک یکدیگر یادگرفتند. به عبارت دیگر، معلم موضوع تدریس را به بخش‌هایی تقسیم و هر بخش را به یک گروه داد و سپس اعضای هر گروه، تیم‌های تخصصی تشکیل دادند و به یادگیری مباحث پرداختند و گزارش آن را به سایر اعضای گروه ارائه دادند. در نهایت، گروه‌ها با همکاری معلم به جمع‌بندی مطالب درسی پرداختند و در این شیوه وظیفه اساسی معلم علاوه بر تهیی طرح درس برای هر جلسه، راهنمایی و هدایت گروه‌ها، تدارک امکانات لازم، ارزیابی و نظرارت بر کار گروه‌ها و ارائه بازخوردهای لازم بود. در پایان هر جلسه، جمع‌بندی توسط معلم و با کمک دانشآموزان انجام شد. لازم به ذکر است که تدریس درس مطالعات اجتماعی با روش یادگیری مشارکتی طی هشت هفته و هر هفته سه جلسه ۴۵ دقیقه‌ای صورت پذیرفت.

(ب) روش تدریس ایفای نقش: در این روش معلم طرح درس کلی را از قبل کلاس آماده و برای جلسه بعد دانشآموزان را آماده و نقش‌ها را تعریف کرد و یک طرح کلی را به دانشآموزان جهت آمادگی برای اجرای جلسه بعد ارائه داد. بنابراین، دانشآموزان باید در طول مدت هفته با هم هماهنگ و فعالیت‌های جانی را انجام دهند و برای ایفای نقش در کلاس آمادگی لازم را کسب نمایند. در آغاز هر جلسه معلم طرح درس کلی را ارائه و سپس دانشآموزان اقدام به ایفای نقش می‌کردد؛ بهطوری که در جلسه‌های ابتدایی نقش‌های اصلی به دانشآموزان با قابلیت ارتباطی بالاتر محول، اما به مرور دانشآموزان با قابلیت ارتباطی پایین‌تر نیز نقش‌های اصلی را بر عهده گرفتند. در پایان هر جلسه، جمع‌بندی توسط معلم و با کمک دانشآموزان انجام شد. لازم به ذکر است که تدریس درس مطالعات اجتماعی با روش ایفای نقش طی هشت هفته و هر هفته سه جلسه ۴۵ دقیقه‌ای صورت پذیرفت.

داده‌ها پس از گردآوری با مقیاس اشتیاق تحصیلی و پرسشنامه سازگاری اجتماعی با آزمون تحلیل کوواریانس چندمتغیری و آزمون تعییی بونفرونی در نرم‌افزار SPSS-25 در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ تحلیل شدند.

کلاس در مدرسه‌های مختلف به روش تصادفی انتخاب و از هر کلاس تعداد ۲۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. روند اجرای پژوهش به این شرح بود که پس از هماهنگی با مسئولان اداره آموزش و پرورش شهر اهواز، تعداد سه کلاس در مدرسه‌های متفاوت به روش تصادفی انتخاب به عنوان نمونه انتخاب شدند. از میان سه کلاس به روش تصادفی کلاس شماره یک به عنوان گروه روش تدریس یادگیری مشارکتی، کلاس شماره دو به عنوان روش تدریس ایفای نقش و کلاس شماره سه به عنوان روش تدریس متداول یا سنتی یا همان گروه کنترل در نظر گرفته شد. برای معلمان کلاس‌های شماره یک و دو به تفکیک و به ترتیب یک دوره آموزشی درباره روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش برگزار شد و معلم گروه کنترل هیج آموزشی دریافت نکرد. هر یک از گروه‌های آزمایش به تفکیک هشت هفته با روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش توسط معلمان خود و گروه کنترل با روش تدریس متداول یا سنتی آموزش دیدند. لازم به ذکر است که برای گردآوری داده‌ها از مقیاس اشتیاق تحصیلی فردیکز و همکاران^۱ (۲۰۰۴) و پرسشنامه سازگاری اجتماعی بل^۲ (۱۹۶۱) استفاده شد.

ابزارها

(۱) مقیاس اشتیاق تحصیلی: مقیاس اشتیاق تحصیلی توسط Fredricks et al (2004) طراحی و دارای ۱۵ گویه است که با استفاده از مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت از هرگز با نمره یک تا همیشه با نمره پنج نمره‌گذاری می‌شود. نمره ابزار با مجموع نمره گویه‌ها محاسبه می‌گردد و بر همین اساس دامنه نمرات بین ۱۵ الی ۷۵ است و نمره بالاتر نشان‌دهنده اشتیاق تحصیلی بیشتر می‌باشد. Fredricks et al (2004) روایی سازه ابزار را با روش تحلیل عاملی اکتشافی بررسی و تایید و پایابی آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۶ گزارش کردند. در ایران، رئیس سعدی (۱۳۹۹) پایابی ابزار مذکور را با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۵ به دست آورد. در پژوهش حاضر، میزان پایابی با روش آلفای کرونباخ از طریق ضریب همبستگی بین گویه‌ها ۰/۹۱ محاسبه شد.

(۲) پرسشنامه سازگاری اجتماعی: مقیاس سازگاری اجتماعی توسط Bell (1961) طراحی و دارای ۳۳ گویه است که با استفاده از سه گزینه بله با نمره یک، خیر با نمره صفر و نمی‌دانم بدون نمره نمره‌گذاری می‌شود. نمره ابزار با مجموع نمره گویه‌ها محاسبه می‌گردد و بر همین اساس دامنه نمرات بین ۰ الی ۳۲ است و نمره پایین‌تر نشان‌دهنده اجتماعی بیشتر می‌باشد. Bell (1961) روایی سازه ابزار را با روش تحلیل عاملی

نبغتاد و تحلیل‌ها برای سه گروه ۲۰ نفری انجام شد؛ به طوری که میانگین و انحراف معیار سن گروه روش تدریس یادگیری مشارکتی $۱۰/۹۶ \pm ۰/۸۶$ سال، گروه روش تدریس ایفای نقش $۱۰/۸۳ \pm ۰/۱۲$ سال و گروه کنترل $۱۰/۹۴ \pm ۰/۱۰$ سال بود. نتایج میانگین و انحراف معیار پیش‌آزمون و پس‌آزمون اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان در جدول ۱ آورده شد.

یافته‌ها

سوال پژوهش حاضر این بود که آیا بین اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش بر اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی درس مطالعات اجتماعی تفاوت معنی‌داری وجود دارد؟ بنابراین، در ادامه نتایج تحلیل‌های توصیفی و سپس نتایج تحلیل‌های استنباطی گزارش می‌شوند. بررسی‌ها نشان داد که ریزشی در نمونه‌های هیچ یک از سه گروه اتفاق

جدول ۱: نتایج میانگین و انحراف معیار پیش‌آزمون و پس‌آزمون اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان

کنترل		ایفای نقش		یادگیری مشارکتی		مرحله	متغیر
انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین		
۴/۱۵	۲۸/۴۶	۴/۱۷	۲۹/۱۱	۴/۳۱	۲۷/۳۸	پیش‌آزمون	اشتیاق تحصیلی
۴/۱۸	۲۸/۵۷	۴/۵۱	۳۶/۸۳	۴/۶۹	۳۵/۲۰	پس‌آزمون	
۳/۳۳	۱۵/۹۴	۳/۲۰	۱۵/۳۹	۳/۲۷	۱۶/۰۸	پیش‌آزمون	سازگاری اجتماعی
۳/۲۸	۱۶/۰۶	۲/۹۰	۱۱/۸۴	۲/۹۴	۱۲/۰۵	پس‌آزمون	

اساس آزمون لون، پیش‌فرض همگنی ماتریس‌های واریانس-کوواریانس بر اساس آزمون امباکس و پیش‌فرض همگنی شیب خط رگرسیون بر اساس اثرات مقابله‌ی پیش‌آزمون و گروه برای متغیرهای اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی رد نشد ($P > 0/05$). بنابراین، شرایط استفاده از روش تحلیل کوواریانس چندمتغیری وجود داشت. نتایج آزمون‌های چندمتغیری برای تعیین اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش بر اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان در جدول ۲ آورده شد.

طبق نتایج جدول ۱، میانگین گروه‌های آزمایش در مقایسه با گروه کنترل از مرحله پیش‌آزمون به پس‌آزمون در متغیر اشتیاق تحصیلی افزایش بیشتر و در متغیر سازگاری اجتماعی کاهش بیشتری یافته است. بررسی پیش‌فرض‌های تحلیل کوواریانس چندمتغیری نشان داد که پیش‌فرض نرمالیتی برای متغیرهای اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی گروه‌های آزمایش و کنترل در مراحل پیش‌آزمون و پس‌آزمون بر اساس آزمون‌های کولموگروف- اسمیرنوف و شاپیرو- ولک، پیش‌فرض همگنی واریانس‌های متغیرهای اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی بر

جدول ۲: نتایج آزمون‌های چندمتغیری برای تعیین اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش بر اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان

اندازه اثر	معنی‌داری	F مقدار	آماره	آزمون
۰/۷۳	<0/۰۰۱	۱۷/۴۵	۰/۸۶	اثر پیلایی
۰/۷۳	<0/۰۰۱	۱۷/۴۵	۰/۱۵	لامبدای ویلکر
۰/۷۳	<0/۰۰۱	۱۷/۴۵	۱/۲۲	اثر هاتلینگ
۰/۷۳	<0/۰۰۱	۱۷/۴۵	۱/۲۲	بزرگ‌ترین ریشه روی

کوواریانس چندمتغیری برای تعیین اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش بر هر یک از متغیرهای اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان در جدول ۳ آورده شد.

طبق نتایج جدول ۲، بین اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش حداقل بر یکی از متغیرهای اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان تفاوت معنی‌داری وجود داشت و با توجه به اندازه اثر ۷۳ درصد تعییر در متغیرها نتیجه روش‌های تدریس بود ($P < 0/001$). نتایج آزمون تحلیل

جدول ۳: نتایج آزمون تحلیل کوواریانس چندمتغیری برای تعیین اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش بر هر یک از متغیرهای اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان

متغیر	منبع	میانگین مجدورات	مقدار F	معنی‌داری	اندازه اثر
اشتیاق تحصیلی	پیش‌آزمون	۱۴/۶۷	۲۱/۳۸	<۰/۰۰۱	۰/۷۰
	گروه	۱۲/۳۵	۱۵/۳۰	<۰/۰۰۱	۰/۶۸
	خطا	۲/۳۶			
سازگاری اجتماعی	پیش‌آزمون	۳۲/۶۰	۲۹/۶۵	<۰/۰۰۱	۰/۷۶
	گروه	۲۸/۱۱	۲۷/۳۱	<۰/۰۰۱	۰/۷۵
	خطا	۳/۷۹			

(P<۰/۰۰۱). نتایج آزمون تعقیبی بونفرونی برای مقایسه اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش بر اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان در جدول ۴ آورده شد.

طبق نتایج جدول ۳، روش‌های تدریس باعث تغییر معنی‌دار هر دو متغیر اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان شد و با توجه به اندازه اثر ۶۸ درصد تغییر در اشتیاق تحصیلی و ۷۵ درصد تغییر در سازگاری اجتماعی نتیجه روش‌های تدریس بود

جدول ۴: نتایج آزمون تعقیبی بونفرونی برای مقایسه اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش بر اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان

متغیر	گروه‌ها	ایفای نقش	کنترل	اختلاف میانگین	خطای استاندارد	معنی‌داری
اشتیاق تحصیلی	یادگیری مشارکتی			۰/۱۰	۰/۳۵	>۰/۰۰۱
	یادگیری مشارکتی		کنترل	۶/۵۲	۰/۳۵	<۰/۰۰۱
	ایفای نقش		کنترل	۶/۴۲	۰/۳۵	<۰/۰۰۱
سازگاری اجتماعی	یادگیری مشارکتی		ایفای نقش	۰/۴۸	۰/۲۷	>۰/۰۰۴
	یادگیری مشارکتی		کنترل	-۳/۸۶	۰/۲۷	<۰/۰۰۱
	ایفای نقش		کنترل	-۳/۳۸	۰/۲۷	<۰/۰۰۱

اجتماعی بود. یافته‌های این مطالعه نشان داد که روش تدریس یادگیری مشارکتی باعث بهبود اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان شد که این نتیجه در زمینه اثربخشی روش یادگیری مشارکتی بر بهبود اشتیاق تحصیلی با نتایج پژوهش‌های Herrmann et al (2020)، Van Ryzin et al (2013)، محمودی و همکاران (۱۴۰۳)، سماوی و همکاران (۱۳۹۹) و علیپور کتیگری و همکاران (۱۳۹۹) و در زمینه اثربخشی روش مذکور بر بهبود سازگاری اجتماعی با نتایج پژوهش‌های Gholamali Lavasani et al (2011) و یکانیزاد و سلیمان‌نژاد (۱۴۰۰) همسو بود. در تبیین اثربخشی روش تدریس یادگیری مشارکتی بر بهبود اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان می‌توان استباط کرد که زندگی دانشآموزان بدون همکاری و همیاری بسیار بی‌معنا است و آنان از تنهایی می‌گریزند و خود را در جمیع می‌یابند. مشارکت به دانشآموزان راه و رسم دوستی و کار با افراد مختلف را می‌آموزد

طبق نتایج جدول ۴ و با توجه به جدول میانگین‌ها، هر دو روش تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش در مقایسه با گروه کنترل باعث افزایش میانگین نمره اشتیاق تحصیلی و کاهش میانگین نمره سازگاری اجتماعی دانشآموزان شدند (P<۰/۰۵)، اما بین گروه‌های آزمایش روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش در بهبود اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی آنان هیچ تفاوت معنی‌داری وجود نداشت (P>۰/۰۵). از آنجایی که کاهش نمره در پرسشنامه سازگاری اجتماعی حاکی از بهبود سازگاری اجتماعی است، لذا هر دو روش تدریس باعث بهبود اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان شدند و بین اثربخشی آنها تفاوت معنی‌داری وجود نداشت.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به اهمیت روش‌های فعال تدریس، هدف این مطالعه مقایسه اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش بر اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی در درس مطالعات

نشد، اما در تبیین عدم تفاوت معنی دار در اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش بر بهبود اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان می‌توان استباط کرد که هر دو روش تدریس جزء روش‌های تدریس دانشآموز محور، فعال و پویا هستند که دانشآموزان با کمک یکدیگر و تحت نظارت معلم اقدام به یادگیری مطالب درسی می‌کنند. در نتیجه، منطقی است که هر دو روش باعث بهبود اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان شوند و بین آنها تفاوت معنی داری وجود نداشته باشد.

مهم‌ترین محدودیت‌های این مطالعه شامل عدم بررسی پایداری نتایج در بلندمدت، استفاده از ابزارهای خودگزارشی برای گردآوری داده‌ها و تک جنسیتی بودن (دانشآموزان دختر) جامعه پژوهش بود. بنابراین، پیشنهاد می‌شود که در پژوهش‌های آتی پایداری اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش مورد بررسی قرار گیرد، از مشاهده یا مصاحبه ساختاریافته برای گردآوری داده‌ها استفاده شود و پژوهش حاضر بر روی دانشآموزان پسر نیز اجرا گردد و نتایج آن با نتایج پژوهش حاضر مورد مقایسه قرار گیرد. نتایج این مطالعه حاکی از اثربخشی هر دو روش تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش بر بهبود اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان بود و بین روش‌های تدریس مذکور بر بهبود اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی آنان تفاوت معنی داری وجود نداشت. این نتایج دارای تلویحات کاربردی بسیاری برای روانشناسان و مشاوران مدارس و حتی معلمان است. آنان بر اساس نتایج این مطالعه، می‌توانند از هر یک از روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش جهت بهبود اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان بهره ببرند. افزون بر آن، پیشنهاد می‌شود که برای معلمان دوره‌های روش‌های تدریس دانشآموز محور و فعال از جمله یادگیری مشارکتی و ایفای نقش برگزار نمایند تا آنان برای تدریس خود از روش‌های مذکور بهره ببرند.

مواظین اخلاقی

در این پژوهش تمام مواظین اخلاقی از جمله امضای رضایت‌نامه شرکت آگاهانه در پژوهش، رازداری، محترمانگی و غیره رعایت شد.

تشکر و قدردانی

نویسنده‌گان از مسئولان آموزش و پرورش شهر اهواز، مدیران و معلمان مدارس منتخب و دانشآموزان شرکت‌کننده در پژوهش حاضر تشکر می‌نمایند.

و یادگیری را بسیار خوشایندتر می‌نماید. یادگیری مشارکتی یک روش تدریس موفق در گروه‌های کوچک است و در هر یک از گروه‌های این روش، دانشآموزان با توانایی‌های متفاوت و با استفاده از فعالیت‌های یادگیری گوناگون درک و فهم خود را نسبت به موضوع‌های درسی بالا می‌برند و در آن بر استقلال، تشویق، تقویت و مساعدت همه افراد گروه تاکید زیادی می‌شود. بنابراین، در این روش تدریس بر همکاری دانشآموزان با هم، مستقل و خودکارآمدشدن، انگیزه مشارکت در حل مسائل چالشی و افزایش مهارت‌های شناختی، فراشناختی، انگیزشی و اجتماعی تاکید می‌شود که همه این عوامل می‌توانند سبب بهبود اشتیاق تحصیلی و سازگاری دانشآموزان شوند. در نتیجه، روش تدریس یادگیری مشارکتی می‌تواند نقش موثری در بهبود اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان داشته باشد. همچنین، یافته‌های این مطالعه نشان داد که روش تدریس ایفای نقش باعث بهبود اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان شد که این نتیجه در زمینه اثربخشی روش ایفای نقش بر بهبود اشتیاق تحصیلی با نتایج پژوهش‌های Berry & Stevens (2022)، Kowal (2015) و منصوری و قاسمیان (۱۴۰۱) و در زمینه اثربخشی روش مذکور بر بهبود سازگاری اجتماعی با نتایج پژوهش افشاری (۱۴۰۱) همسو بود. در تبیین اثربخشی روش تدریس ایفای نقش بر بهبود اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان می‌توان استباط کرد که روش تدریس ایفای نقش به عنوان یک روش فعال منجر به مشارکت فعال و تمرکز بیشتر دانشآموزان و علاقه‌مندی بیشتر آنها به درس می‌شود. به عبارت دیگر، روش تدریس ایفای نقش منجر به جذابیت کلاس و محتوای درس برای دانشآموزان می‌گردد و این جذابیت منجر به مشارکت فعال در فرایند آموزش و یادگیری می‌شود. این روش تدریس به طور ضمیم مبتنی بر یادگیری از طریق تجربه و برای اهداف متعدد آموزشی مناسب و قابل اجرا است و فواید آن به کیفیت اجرا و درک دانشآموزان از نقش به عنوان مدلی شما به موقعیت‌های واقعی زندگی بهویژه به تحلیل پس از آن بستگی دارد. در واقع، این روش به این علت اثربخش است که دانشآموزان مباحث را به صورت اجرای نقش ایفا می‌کنند و مطالب را به صورت مفهومی و عمیق درک می‌کنند. در نتیجه، روش تدریس ایفای نقش می‌تواند نقش موثری در بهبود اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان داشته باشد. علاوه بر آن، یافته‌های این مطالعه نشان داد که بین اثربخشی روش‌های تدریس یادگیری مشارکتی و ایفای نقش بر بهبود اشتیاق تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانشآموزان تفاوت معنی داری وجود نداشت. با اینکه پژوهشی در این زمینه یافت

صالحیان، نیما و مرادی، شهاب. (۱۴۰۱). تاثیر روان‌درمانی پویشی کوتاه‌مدت فشرده (ISTDP) بر افزایش بهزیستی روانی بیماران دچار اختلال شخصیت خداجتماعی. *فصلنامه ایده‌های نوین روانشناسی*, ۱۸(۱)، ۱-۱۸.

علیپور کتیگری، شیوا؛ حیدری، حسن؛ نریمانی، محمد و داودی، حسین. (۱۳۹۹). مقایسه اثربخشی روش تدریس مشارکتی و روش تدریس سنتی بر اشتیاق تحصیلی، خودکارآمدی تحصیلی و خودتنظیمی در دانشآموزان. *فصلنامه پژوهش در نظامهای آموزشی*, ۱۴(۴۸)، ۳۹-۲۳.

محمودی، عطالله؛ یاراحمدی، یحیی و مرادی، امید. (۱۴۰۳). مقایسه اثربخشی الگوی یادگیری معکوس و یادگیری مشارکتی بر درگیری تحصیلی دانشآموزان دوره متوسطه دوم. *نشریه جامعه‌شناسی آموزش‌پرورش*, ۱۰(۱)، ۳۷۶-۳۶۶.

منصوری، سیروس و قاسمیان، امیرعباس. (۱۴۰۰). تاثیر آموزش مبتنی بر ایفای نقش بر اشتیاق به برقراری ارتباط و عملکرد تحصیلی در درس جامعه‌شناسی. *مجله پژوهش‌های برنامه‌درسي*, ۱۱(۱)، ۳۰۸-۲۸۷.

یکانی‌زاد، امیر و سلیمان‌نژاد، اکبر. (۱۴۰۰). مقایسه اثربخشی روش‌های یادگیری مشارکتی و بارش مغزی بر سازگاری اجتماعی دانشآموزان ابتدایی. *نشریه روانشناسی سلامت و رفتار اجتماعی*, ۴(۱)، ۹۲-۷۷.

فهرست منابع

Afshari, A. (2022). The effectiveness of role-playing training on academic self-efficacy, social adjustment and academic motivation in elementary school students. *Journal of Learning Disabilities*, 11(3), 15-29. [Persian]

Alipour Katigari, Sh., Heidari, H., Narimani, M., & Davoody, H. (2020). Comparison of the effectiveness of participatory teaching method and traditional teaching method on academic exercise, self-efficacy and self-controlling in students. *Journal of Research in Educational Systems*, 14(48), 23-39. [Persian]

Berry, L. A., & Kowal, K. B. (2022). Effect of role-play in online discussions on student engagement and critical thinking. *Online Learning*, 26(3), 4-21.

Ceron-Garcia, M. C., Lopez-Rosales, L., Gallardo-Rodriguez, J. J., Navarro-Lopez,

تعارض منافع

بر اساس اظهارنظر نویسندها، در این پژوهش هیچ تعارض منافع وجود نداشت.

واژه نامه

۱. Academic Engagement	۱. اشتیاق تحصیلی
۲. Social Adjustment	۲. سازگاری اجتماعی
۳. Teaching Methods	۳. روش‌های تدریس
۴. Cooperative Learning	۴. یادگیری مشارکتی
۵. Role Playing	۵. ایفای نقش
۶. Fredricks et al's Academic Engagement Scale	۶. مقیاس اشتیاق تحصیلی
فردریکز و همکاران
۷. Bell's Social Adjustment Questionnaire	۷. پرسشنامه سازگاری اجتماعی بل

منابع فارسی

افشاری، علی. (۱۴۰۱). اثربخشی روش آموزش ایفای نقش بر خودکارآمدی تحصیلی، سازگاری اجتماعی و انگیزه تحصیلی در دانشآموزان با اختلال یادگیری. *فصلنامه ناتوانی‌های یادگیری*, ۱۱(۳)، ۲۹-۱۵.

تنهادوست، کتایون؛ بزی، میلاد؛ غفاری‌جم، مینا؛ انصاری حقیقی، فاطمه و عموجوادی لنگرودی، فهیمه. (۱۴۰۰). تاثیر روان‌درمانی گروهی مبتنی بر پذیرش و تعهد بر احساس تهایی و سازگاری اجتماعی دختران مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی. *نشریه روان‌پرستاری*, ۹(۱)، ۴۲-۳۲.

رحمانفرد، سجاد و یاوری کرمانی، مریم. (۱۴۰۱). اثربخشی روش تدریس ایفای نقش بر میزان ابعاد درگیری تحصیلی دانشآموزان پایه یازدهم مقطع متوسطه دوم پسران شهر یاسوج. *تهران: دهمین همایش علمی پژوهشی علوم تربیتی و روانشناسی، آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی ایران*،

رئیس سعدی، رئیس حسن. (۱۳۹۹). نقش تکالیف یادگیری خارج از مدرسه بر افزایش خودکارآمدی تحصیلی و درگیری تحصیلی دانشآموزان. *فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان*, ۲(۳)، ۶-۱.

سماوی، سیدعبدالهادی؛ جاویدی، حجت‌الله؛ کاظمی، سلطانعلی و بقولی، حسین. (۱۳۹۹). مقایسه اثربخشی آموزش مبتنی بر یادگیری معکوس و آموزش مبتنی بر یادگیری مشارکتی بر پیشرفت تحصیلی، خودتنظیمی تحصیلی و درگیری تحصیلی دانشآموزان پایه ششم ابتدایی شهرستان لامرد. *مجله روش‌ها و مدل‌های روانشناسی*, ۱۱(۴۲)، ۵۸-۴۵.

- 3722-3731.
- Hegelstad, W. T. V., Berg, A. O., Bjornestad, J., Gismervik, K., Johannessen, J. O., Melle, I., & et al. (2021). Childhood interpersonal trauma and premorbid social adjustment as predictors of symptom remission in first episode psychosis. *Schizophrenia Research*, 232, 87-94.
- Herrmann, K. J. (2013). The impact of cooperative learning on student engagement: Results from an intervention. *Active Learning in Higher Education*, 14(3), 175-187.
- Knoche, H. T. (2022). Thinking about cooperative learning: The impacts of epistemic motives and social structure on cooperative learning environments. *The International Journal of Management Education*, 20(2), 100643.
- Koch, A., Ritz, M., Morrow, A., Grier, K., & McMillian-Bohler, J. M. (2021). Role-play simulation to teach nursing students how to provide culturally sensitive care to transgender patients. *Nurse Education in Practice*, 54, 103123.
- Lawson, C., Salter, A., Hughes, A., & Kitson, M. (2019). Citizens of somewhere: Examining the geography of foreign and native-born academics' engagement with external actor. *Research Policy*, 48(3), 759-774.
- Lee, M. Y., Wang, H. S., & Chen, C. J. (2020). Development and validation of the social adjustment scale for adolescents with Tourette syndrome in Taiwan. *Journal of Pediatric Nursing*, 2020; 51: 13-20.
- Lee, M. Y., Wang, H. S., & Lee, T. Y. (2022). Psychosocial stress, self-esteem, and social adjustment: A moderated mediation analysis in Taiwanese adolescents with Tourette syndrome. *Journal of Pediatric Nursing*, 62, 84-90.
- Li, J., Zhang, Y., Man, J., Zhou, Y., & Wu, X. (2017). SISL and SIRL: Two knowledge dissemination models with leader nodes on cooperative learning networks. *Physica A: Statistical Mechanics and its Applications*, 468, 740-749.
- E., Sanchez-Miron, A., & Garcia-Camacho, F. (2022). Jigsaw cooperative learning of multistage counter-current liquid-liquid extraction using Mathcad. *Education for Chemical Engineers*, 38, 1-13.
- Chukwuedo, S. O., Mbagwu, F. O., & Ogbuanya, T. C. (2021). Motivating academic engagement and lifelong learning among vocational and adult education students via self-direction in learning. *Learning and Motivation*, 74, 101729.
- Corradi, D., & Levrau, F. (2021). Social adjustment and dynamics of segregation in higher education – Scrutinising the role of open-mindedness and empathy. *International Journal of Intercultural Relations*, 84, 12-26.
- Deniz, E. U., Ceylan, C., Eren, R., & Memis, O. B. (2024). Advancing empathy and emotional intelligence among pharmacy students: A comparative mixed-methods study with peer role-play simulation intervention. *Currents in Pharmacy Teaching and Learning*, 16(8), 102112.
- Fredricks, J. A., Blumenfeld, P. C., & Paris, A. H. (2004). School engagement: Potential of the concept, state of the evidence. *Review of Educational Research*, 74(1), 59-109.
- Gao, Y., Yu, Q., Schuch, F. B., Herold, F., Hossain, M. M., Ludyga, S., & et al. (2024). Meeting 24-h movement behavior guidelines is linked to academic engagement, psychological functioning, and cognitive difficulties in youth with internalizing problems. *Journal of Affective Disorders*, 1349, 176-186.
- Gholamali Lavasani, M., Afzali, L., Borhanzadeh, Sh., Afzali, F., & Davoodi, M. (2011). The effect of cooperative learning on the social skills of first grade elementary school girls. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 15(6), 1802-1805.
- Hamadi, M., El-Den, J., Azam, S., & Sriratanaviriyakul, N. (2022). Integrating social media as cooperative learning tool in higher education classrooms: An empirical study. *Journal of King Saud University – Computer and Information Sciences*, 34(6),

- students' academic self-efficacy and academic engagement. *Journal of New Approach in Educational Sciences*, 2(3), 1-6. [Persian]
- Rahmanfard, S., & Yavari Kermani, M. (2022). Investigating the effectiveness of the role-playing teaching method on the level of academic engagement of the 11th grade students of the 2nd secondary school of boys in Yasouj city. Tehran: The 10th Scientific Research Conference of Educational Sciences and Psychology, Social and Cultural Damages of Iran. [Persian]
- Rieh, S. Y., Bradley, D. R., Genova, G., Roy, R. L., Maxwell, J., Oehrli, J. A., & Sartorius, E. (2022). Assessing college students' information literacy competencies using a librarian role-playing method. *Library & Information Science Research*, 44(1), 101143.
- Salehian, N., & Moradi, S. (2022). The effect of intensive short-term dynamic psychotherapy (ISTDP) on the mental well-being of individuals with antisocial personality disorder. *Journal of Psychology New Ideas*, 14(18), 1-18. [Persian]
- Samavi, S. A., Javidi, H., Kazemi, S., & Bagholi, H. (2021). Comparison of the effectiveness of training based on flipped learning and training based on participatory learning on academic achievement, academic self-regulation and academic engagement of sixth elementary school students in Lamerd city. *Psychological Methods and Models*, 11(42), 48-58. [Persian]
- Stevens, R. (2015). Role-play and student engagement: reflections from the classroom. *Teaching in Higher Education*, 20(5), 1-12.
- Taha, J. S. P., Barbosa, E. J., & Girardi, C. E. N. (2024). Commentary on 'problematic internet use and academic engagement during the COVID-19 lockdown: The indirect effects of depression, anxiety, and insomnia in early, middle, and late
- Lin, Y. J., Tseng, W. L., & Gau, S. S. F. (2021). Psychiatric comorbidity and social adjustment difficulties in children with disruptive mood dysregulation disorder: A national epidemiological study. *Journal of Affective Disorders*, 281, 485-492.
- Mahmodi, A., Yarahmadi, Y., & Moradi, O. (2024). Comparing the effectiveness of reverse learning model and cooperative learning on the academic engagement of secondary school students. *Sociology of Education*, 10(1), 366-376. [Persian]
- Mansoori, S., & Ghasemian, A. (2021). The effect of role-playing based training on Iranian high school students' willingness to communicate and academic performance in a sociology course. *Journal of Curriculum Research*, 11(1), 287-308. [Persian]
- Metzger, I. W., Cooper, S. M., Griffin, C. B., Golden, A. R., Opara, I., & Ritchwood, T. D. (2020). Parenting profiles of academic and racial socialization: Associations with academic engagement and academic self-beliefs of African American adolescents. *Journal of School Psychology*, 82, 36-48.
- Meyer, M., Colnat-Coulbois, S., Frisman, S., Vidailhet, P., Llorca, P. M., Spitz, E., & Schwan, R. (2021). Parkinson's disease and bilateral subthalamic nuclei deep brain stimulation: Beneficial effects of preoperative cognitive restructuration therapy on postoperative social adjustment. *World Neurosurgery*, 145, 282-289.
- Munir, M. T., Baroutian, S., Young, B. R., (2018). Varter, S. Flipped classroom with cooperative learning as a cornerstone. *Education for Chemical Engineers*, 23, 25-33.
- Nejadghanat, Sh., Neshat, H., Jabraeili, M., & Mousavi, S. (2024). Effect of educational booklet and role-playing on the mothers' knowledge and self-efficacy in newborn pain management: A quasi-experimental study. *Journal of Neonatal Nursing*, 30(2), 171-175.
- Raeis Saadi, R. H. (2020). The role of extracurricular learning tasks on increasing

- Van Ryzin, M. J., Roseth, C. J., & McClure, H. (2020). The effects of cooperative learning on peer relations, academic support, and engagement in learning among students of color. *Journal of Educational Research*, 113(4), 283-291.
- Yekanizad, A., & Soleimannezhad, A. (2022). Comparison effects of cooperative learning and brain storming learning on students' social adjustment. *Quarterly Journal of Health Psychology and Social Behavior*, 4(1), 77-92. [Persian]
- Zhang, J., & Chen, B. (2021). The effect of cooperative learning on critical thinking of nursing students in clinical practicum: A quasi-experimental study. *Journal of Professional Nursing*, 37(1), 177-183.
- adolescence'. *Journal of Affective Disorders*, 359, 300-301.
- Tanhadoust, K., Bezi, M., Ghafarijam, M., Ansari Haghghi, F., & Amoojavadi, F. (2021). The effect of group psychotherapy based on acceptance and commitment on loneliness and social adjustment in girls with social anxiety disorder. *Iranian Journal of Psychiatric Nursing*, 9(1), 32-42. [Persian]
- Urcuqui-Bustamante, A. M., Selfa, T., Ashcraft, C. M., Asbjornsen, H., Jones, K. W., Manson, R. H., & Mayer, A. (2023). Using science-based role-play simulations to inform payment for hydrological services program design in Mexico. *Environmental Science & Policy*, 139, 71-82.

